

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Infortiato 1]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 29. Juli 1493

De his que in testamento delentur

[urn:nbn:de:bsz:31-319110](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-319110)

Ego. solutio ibi fuit. Et ibi dixi de hoc cōtrario. vbi gl. r. doc. la. borant r istā solu. quā ponit hic Bar. ponit glo. in. l. cōtraria. r est prima solu. quā dat ibi glo. r istā sequitur ibi Bar. r est cōis solu. h r ibi. sed Ja. de are. ibi dicit q̄ ista solu. diuinat ad istā. l. ideo tenet secun dam solu. quā dat ibi glo. videlicet q̄ ibi loquitur q̄ instituti sūt filij q. bus est facta substitutio :

quo casu si e- uenit condi- ctio substitu- tionis in pso na vni d me te testatoris nō videt eē q̄ substitut admittatur r pferatur fra tri supstiti s potius pferatur frater su ptes illi sub stituto. l. cuz acutissimi . C. de fidecō. l. cū au. j. d p̄di. r d mō: . l. luti. j. de heredi. l. i. lo vltimo. h lo gatur i c̄nes quasi velit q̄ speciale sit in filijs. sed ista solu. non est vera: q̄ pro pter dictionēz vterq; post tā in illo tex. ita debet ba bere locū in c̄neis sicut r in filijs. ter tiā soluti. po suit ang. l. l. beredei mei s. cum ita. j. ad trebel. f. q̄ h loquit i vulgari sub stitutione in qua si req̄r q̄ vterq; de cedat. l. cū q dam. que ē. l. penul. C. de ipub. loqtur de pupillari sed hoc so. si est vera: quia si h facta fuit set vulgario p signū colle ctuū vterq; put ibi certe req̄rere q̄ d cederet vter q; institutus put ibi: qm̄ nō videt pos se assignari ratio diuersi tatis iter vul garē r pupil larē q̄n̄ esset facte per si gnū collecti uum vterq; preterea hic tex. i. ver. s. si ego. qui ver. obstat illi le. gi loquitur i reciproca nō in vulgari: r p̄ p̄s forte possit dici q̄ aliud est in recipro. sub stitutione de

de vsuris. li. vi. non facit vsurarium intestabilem sed prohibet psonis interesse tali testamento dū dicit nullus vsurariorū testamentis interfit. Itē prestatio cautionis nō est de solēnitare testamen ti: quod patet: quia p̄t prestari cautio ante testamentū per plures dies: vt. d. c. quāq̄. Si enī esset de solēnitatibus deberet fieri vno cōtextu: vt dictū est. determinat ergo q̄ dictum testamen tum cōfirmetur cautione postea prestata. simile C. de preci. impe. offe. l. vniuersa. pro hoc opti me equitas illius. l. vt. s. l. proxi. in prin. r hoc re peritur quod postea Jo. an. posuit in nouella su per sexto in. d. c. quāq̄.

Si quis heres. Si extra neus isti tutus incipiat esse su^o institutio nō vi ciatur. h. d. C. oppo. glo. j. de cōtra tabu. l. non putauit. s. si quis emancipatum. So. aliud in ex heredatione que est res inepta in extraneo: vt. l. quidam cū filium. j. de verbo. obli. Aliud in istu tutione: que est res apta in extraneo: vt hic dixi i l. si filio. s. h. s. ti. i.

Ego. Causa testati non trahit ad se cām intestati si te stator p̄hibuit. sec^o si n̄ p̄hibuit. h. dicit. Buiud. p̄rio loquit q̄n̄ testator duos instituit r cuiuslibet ex traneū substituit. Secūdo quando eos inuicem substituit. Tertio circa primū casum docet qua liter possit adiri hereditas. Secūda ibi. s. si ego Tertio ibi. in prima. C. Pro declaratione tex. q̄ ro rationē istorum casuum. Glo. dicit in primo casu testū rumpitur in totū: quia reperitur per sona substituta a quo posthumus ē p̄teritus. i. se cundo casu nō rumpitur: quia reperitur persona a qua non sit exheredatus posthumus. bec ratio colligitur ex secunda glo. paruula in secūda par te. l. super verbo puto. bec ratio non placet dy. dicit cū exheredatio nō possit fieri a persona s̄z a gradu: vt. s. ti. i. l. iij. s. filius. dicit ergo dy. q̄ ratio est: quia in secundo casu non reperitur ali^o substitutus qui me coniūctum repellat: in p̄rio sic. r sic hoc casu aliam partē habet in re accrescē di: non iure substitutionis. Illud dictum decla ro: quādo testator dedit substitutum extraneūz videtur prohibuisse ius accrescēdi inter instituta tum r substitutū cum substitutus preferatur: vt C. de fideicommiss. au. hoc amplius. r. j. de bo. pos. fm̄ tabu. l. ij. s. si duo. no. in. l. qui pater. j. d acqui. heredi. merito vno mortuo vel repudian te alius heres non habet per ius accrescēdi. r propter p̄hibitionem testatoris tacitam substi tutus non habet: quia eius gradus rumpitur. r q̄ testator non p̄t decedere pro parte testatus r p̄ pro parte intestatus: cum totū testm̄ est ruptū r bec est ratio prime partis: vt. s. ti. i. l. si posthu mus. s. nam r cū duobus. Sed quando sūt istu tuti plures r inuicem substituti per substitutiōez testator voluit tollere ius accrescēdi: non enim voluit tollere ius coheredum: imo voluit augē r sic habent vtrūq; ius. vt. j. d acqui. heredi. l. si q̄s heres. r ibi no. r. C. de impu. r ali. substi. l. testa mento. r ibi no. portio ergo vnius deficiens va dit ad alium per ius accrescēdi. r ista est ratio se cunde partis. In tertia parte ratio patet. nō enī vnus potest adire contra alium: q̄ sic adiret cuz dubitatur de viribus testamēti contra. l. sed si de

qua hic que nō p̄t fieri p̄ dictionē vterq; qm̄ substitutio reciproca sit d̄ ipsimet heredibus institutis: quia dicit r vo s inuicē substituō: r nō p̄t apponi dicitio vterq; q̄ si vterq; decederet nullus rem anebit substitut^o in. l. s̄ria loqtur de pupillari que fieri p̄t p̄ verbū vterq; q̄ i pupillari tertius datur substitutus illis duob^o ipuberib^o filijs institutis: q̄ dicit r

sua. j. de acqui. here. C. h̄is p̄missis op. extra gl. causa testati trahit ad se cām intestati: vt. l. i. s. si ex fundo. j. ti. ij. Sol. illud verum nisi testator p̄ hibuisse: quod hic fecisse videt dādo substi tutum vt dixi. idem si alias prohibuisse expresse vt. l. quoties. s. si duo. j. ti. ij. Et sic habes ex pre dictis q̄ testator p̄t prohibere ius accrescēdi tacite vel expresse. cōcordat. l. dominus. s. i. s. d̄ vsufruc. fm̄ vnam lec. Et predicta faciūt ad itel ligenda verba illa in testamētis. s. instituo illum i certa re: r q̄ plus petere vel habere nō possit. d̄ quo dicam in. d. l. quoniens. s. si duo. C. s̄z con tra predicta op. fortiter de. l. quidam testō. j. de vul. r pu. vbi substitutione deficiente redit por tio ad coheredes per ius accrescēdi. respōdeo qm̄ substitutio vitiat alio mō q̄ ex cā preteriti onis loquit^o cōtrarium. sed quādo vitia ex causa preteritiōis tunc procedit. l. ista. ideo enīz preteritus rumpit: vt sibi locū faciat. vt. l. nam r si sub conditione. in fi. s. e. nō autem rumpit vt ad alios vadat. Hunc redeo ad glosam. C. op. ad prin. q̄ videatur exheredatus ab oibus gra dibus: vt. l. iij. s. filius. s. ti. i. So. vt in prin. glo. C. op. secūdo q̄ substitutus non vocetur nisi ambobus institutis exclusis. C. d̄ impu. r ali. sub sti. l. penulti. So. ibi fuit^o facta substitutio vtriq; hic singulis. C. oppo. q̄ potest decedere p̄ par te testatus r pro parte intestatus: vt. l. circa. d̄ in offi. testa. So. hic quādo testamētum rumpitur na tiuitate posthumi: qui iō rumpit vt sibi locū faci at vt dixi: r sic in totū. ibi quādo rumpitur p̄ q̄ relam r sic facto iudicis: ideo non rumpitur vltra q̄ iudex voluerit. hoc tangitur in penul. glo. i. l. antiqui. s. si pars here. peta. C. oppo. q̄ admit titur institutus. nā si vinco vincem te vincam te. sed institutus vincit posthumum qui est ex heredatus r posthumus vincit substitutū: ergo institutus vincit ē substitutum a deo q̄ ex ei^o p̄ sona testamētū rumpetur: vt. l. de accessionibus de diuer. r tempo. prescrip. So. dicit glo. q̄ fa lit illa regula. dic de hoc vt ibi dixi. r Ly. in au. licet. C. de natu. li. C. oppo. de iure codicil. l. s̄z cū ea. So. dicunt quidam q̄ hic loquitur quan do instituti sunt extranei: ibi quādo filij r fratres Istam solutionem nec improbo nec approbo. dic vt ibi dicam.

Utius. Testamētum incisus a testatore non sane men tis non rumpitur. h. d.

De his que in testō delēt. Rea. Ex. l. sequenti.

Stante statuto q̄ instrumēta publica māden tur executioni sicut snie: an si mulier h̄z instrumē tum in quo vir confessus sit dotem possit petere execu. vigore tacite stipulationis.

De in testamento

Primo ponit vnum dictum. Secun do exponit quodlibet verbum illius dicti p̄ mul tas particulas. Secūda ibi. legi autem. Dec se cunda pars subdividitur in multas particulas: vt. j. videbitis. ver. legi. hic exponit verbū legi. C. Et no. q̄ legi intelligitur prospici oculis que scripta sunt. r sic apparet q̄ snia non dicitur le cta fm̄ formam. l. ij. C. de sen. ex peri. re. nisi quis scripturam oculis prospiceret. C. Secūdo no. d

si vterq; filij pupillus i pu pillari etate decederit sem proni heres esto. addo tñ q̄ p̄t dici q̄ principuz huius. l. ob. stat illi. l. pe nul. in q̄stuz hic in prin. vult q̄ possit euenire cas^o substitutiōis q̄uis in pso na vnius s̄ti cij eueniat cōditio sub stitutiōis vul gario tñ. r si in psona alte ri. r isto mō intelligendo remanet du bium quō re spondeat nisi dicat q̄ hic v. sed si ego venit p̄tinu tue ad p̄ci piū hui^o. l. r r ponit tñ ca sum substitua tionis reci proce r d̄ ca su institutiōis nō facit mē tionē i v. sed si ego. quasi velit q̄ illa substitutio re ciproca cōti nueat cū eod casu. r sic h̄ ponunt duo casus. ad p̄f m̄ casum iquātū loq tur d̄ vulga ri r videt vel le tex. q̄ pos sit conditio substitutiōis euenire in p sona vni. est tñ difficilis responsio: s̄z in lecūdo ca su in v. sed si ego. de facili tollitur. i. q̄ loqtur i reci proca. vt. s. dixi. C. De his q̄ i testō delent. Rubrica.

q iij

eo quod dixi in. l. qui testamento. §. si. §. de testa. q. testis debet deponere de sensu corporis: non de eo quod intellectu perceperit per hoc optie facit iste tex. ibi non debet intelligi: sed oculis p. spici. Tercio no. q. statutum est hic q. instrumenta publica mandentur executioni sicut inie. modo quedam mulier habebat instrumentum q. vir fuerat p. fessus se habuisse dotē de ea fecerat quietationem. nūc soluto matrimonio petebat executionē instrumenti contra virum ex vigore tacite stipulationis de restituendo presumpre ex. l. i. C. de rei vxo. acti. Ita. l. fallit contra eā: qz illa tacita stipulatio non potest esse legitime scripta in instrumento: sed intelligitur auctoritate legis: ideo tūc nō mandaretur executioni illud instrumentum s. m. l. dispōnem. In cōtrarium facit. l. si duo patroni. §. marcellus. §. de iure iuran.

Ex. l. sequenti.

Que sit differentia inter inductum cancellatum z perditum. **Sed uolentibus.** In isto. §. exponitur verbum in consulto deleta. Quero que est differentia inter inductū cancellatū z perditum. Dic vt no. in. l. si quis libertatem. §. de peti. here. i. gl. super verbo induxerat. z. C. de sol. l. inductum. z. j. l. proxi. in principio.

Ex. §. sequenti.

Quid operent verba notarij scribentis ea q. scripta sunt z addita mea p. propria manu scripti z addidi. Et an si sūt plures subscriptiones z notarij dixerit simpliciter que suprascripta sūt z. an consulto presumantur scripta.

Et ideo. Dic format vnam. q. circa p. missa. C. No. istuz ver. ad ea que notarij apponunt tota die in fine instrumentorum. f. ea que scripta sunt z addita mea propria manu scripti z addidi: quia p. hoc tollitur suspitio instrumenti: verū tamen: quia illa scriptura non refertur nisi solum ad ea que consulto sunt suprascripta vt hic. vnde facit notarius ponere quod suprascriptum est. f. in tali vel in tali parte si esset superscriptio in vna parte tantum nō eēt necesse: quia ad illum tūc referetur: vt. l. ij. de lib. z. posthu. Quero quid si apparent plures subscriptiones: z notarij dixerit simpliciter que suprascripta sunt an omnia presumantur suprascripta consulto. Respōdeo sic nisi fauore libertatis: vt. j. l. proxi. in fine.

Sed si legi. Dic format aliam que stionem circa p. missa.

Sed consulto. Dic facit vnam questionē circa quod proxime dixerat. C. Oppo. ad versicu. de precedenti. So. quando aliquid dletur ita q. p. deletionem legi nō potest: aut hoc fit ante cōsumationem testamenti: z tunc est presūptio q. si testator voluisset deleri iteruz fecisset rescribi: vt in precedenti responso. sed quando post cōsumationem testamenti: tunc habet locum distinctio huius. §. aut est deletum consulto: aut incōsulto.

Et si quidem. Dic incipit exponere verbum positum in prin. l. ibi consulto.

Si uero. Dic exponit id quod in p. dictū ē: ibi id nō qd nō iussu.

Ex. §. sequenti.

An hereditas semel data ipso iure possit adimi p. deletionem Et si quis habuit instrumentum q. perdidit vel est deletum licet possit petere debi

tum per modum libelli nō tamen potest petere executionē instrumenti vigore alicuius statuti tribuentis instrumentis execu. pararam.

Et hereditatis. Iste versu. refert ad totū etum. C. Oppo. q. hereditas semel data nō potest adimi ipso iure per deletionem: vt. l. heredes palam. §. i. §. de testa. dicit glo. q. hic debet exponi non videt data. f. efficaciter. Tu dic q. si ante pfectionem testamēti delet non videtur data. vt hic si post aut deleuit vt decederet intestatus: z ipso iure tollitur z applicatur venientibus ab intestato: vt. j. l. proxi. aut dleuit: quia heredes reputauit indignos: z nō tolluntur ipso iure sed heredes sunt: sed fiscus ab eis aduocat: vt. j. e. l. penul. Ad ob. l. heredes palam. §. i. quia ibi deuenit ad actum verbi. z sic requiritur solēntas: f. deuenit ad actum facti. pro hac opi. facit qd no. doc. C. de testa. l. nostram. z. l. hereditas. C. d. hif qui. vt indig. C. Ultimo glo. dicit q. ex tali testamento licet possit adiri hereditas d iure ciuili: si tamen pōt peti honorū pos. s. m. tabu. vt in glo. per hoc patet q. si aliquis habuit instrumentuz quod postea perdidit: vel postea est dletum q. licet debitum possit peti per modum libelli: non tamen potest peti executio instrumenti ex forma statuti. de quo dixi. §.

Ex. l. sequenti.

Si plures sūt condemnati: z vnus soluat cōdēnationem licet tota cōdēnatio cācellatur tamen i alios potest fieri executio.

Cancellauerat. In du. bio cancellatio restringitur ad rationes ipsi cācellationi adiectam. b. d. C. No. q. quando plures sunt cōdēnati in vna cōdēnatione z vnus soluit: illius tūc nomē debet cancellari. C. Secūdo no. q. si tota cōdēnatio cācellaretur vno soluente nihilominus cōdēnatio remaneret valida in personis aliorum restringitur enim cācellatio ad cām. cācellationis: vt hic quod tene menti. vidi in vna cōdēnatione esse plures cōdēnatos: z quia duo soluerūt cōdēnationes totum cancellauit. nec aduertit de vno qui non soluit: an possit fieri i nō soluente executio. L. et sic: quia cancellatio ad illos duos tūc refertur vide glo. que incipit: sed non soluit zc. quidam dicūt q. soluit ibi in ambiguo. sed veritas ē cōtrariū: quia hic loquitur quando est dubiū. sed quando est certum loquitur. l. proxima. z ibi soluetur. Quero que sit differentia inter inductum z cancellatum. Et dico q. proprie cancellatio est per transversum in modū crucis zc. Inducere est p. mediuz ducere: sicut probatur per gl. in. l. si quis libertatem. in glo. sup. ybo inducitur §. de peti. here. z. l. inductum. C. de solu. C. Op. §. l. proxima. So. in glo. que distinguit tres cal. z in eo q. dicit in dubio. idem in. l. nostram. C. d. testa. Sed Ly. ibi. Et dy. hoc reprobat quia nemo est indignus nisi appareat: vt. l. cū quidam. §. rogo. j. de lega. ij. C. Oppo. j. l. proxi. So. ibi non cancellauit oēs tabulas.

Ex. l. sequenti.

Magis dñi q. non recognoscūt superiorem possunt esse iudices in cā propria: z iudex nō debet habere consiliū vt credat cū aduocatis: nec aduocatus potest cogi vt consulat.

Maxime. Ho. q. imperator est iudex in causa imperij: z in cā fisci. ad idem. j. ti. i. l. z b. tiberius. ita dicūt doctores q. magni iudices z a

De m q testamē to. non dicitur. vide Bal. in. l. si. de sen. ex. pe. ri. recf. C. Illud instrumentū. cōtrariū tenuit Bal. in. l. ad probatio nē. C. d. pba. z in. l. i. i. pñ. C. d. rei vxo. acti. vide ag. in. l. reos. §. cū in tabulis de duo. reis z moder. i. l. iuregē. §. qd vere. §. d. pa. z in. l. i. in gl. sup. §. semp. in ver. tacite appofita. §. solu. ma. z q. ibi no. ad dictū Bar. hic optime facit qd dixit do. an. in. c. trāf. lato. de pñi. z dixi post Bar. i. l. i. §. j. de leg. ij. z vide no. per Bar. z ibi dixi in. l. i. j. ti. l. z in terminis Bal. i. l. ad pbationē z in. l. vbi ad huc. in. vlij. col. de iure do. z vid qd no. bal. i. l. gener aliter. ad si. de sacro. sanctis ecc. z ad idem facit qd no. Bal. in. l. legē. in pri. C. loca. z in terminis bald. in. d. l. i. §. vt plentus. C. d. rei vxo. acti. ADDE q. opt. bal. in. l. ad pbationē sequit. §. ro. conf. c. l. vij. C. Et ideo. tollit suspitio Adde oino Bal. in. l. diuus. §. itē se natuf. j. d. fal. z Bar. in. l. si vnus. C. d.

testa. z in. j. h. §. i. p. pñ. et. j. de edic. diu. z not. pulchre bal. in. l. fraudez §. sicut. j. de testa. mili. cū his que ibi dixi: qd no. Bar. in. l. i. in fi. z qd ibi dixi. j. de se. cum. tabu. §. dixi in. d. l. si vnus. p. bar. z vide de eo qd dixi in. d. l. in fraudez cōmmissas z maxime do. abb. in. c. ex litteris. de si de instru. z ibi ē do. an. C. Sed cōsulto. dicitur Ad istuz ter. vide qd dixit do. anto. z Imol. in. c. trāf. lato. d. cō. st. C. Et si here ditatis. ipso iure. ad nō ta. in. l. in fa. cto. §. fscus de cōdi. z de mon. z in. l. nostrā. C. de testa. C. Postea pōditur. vide Pau. d. ca. in. l. nostram C. de testa. z adde Bart. in repe. i. ij. i. pe. col. C. de pigno. z q. di xi in. l. si. sup. glo. in. v. de positionibus de edic. diu. g. Ancel lauerat cancel lari. vid bar. in. l. acta. in fi. princi. de regu. iur. qd no. bal. in. l. si vt pponis la prima. ad fi. C. quō et qñ iuder. et quid impor ter cancella tio bāni. vid bal. in. l. gene ralis. C. d. se ten. pas. h p. Rorie ē iuder Sicut potest p se iudicare ita pōt p se scripturaz z probationez roborare f. Bal. in. l. c. p. plo. in fi. C. d. proba.

¶ Habere. confilium. d. hoc habetur per Barto. l. in. l. est re ceptum. d. iu ristic. om. iu di. vide bal. in. l. ij. in fi. d. fen. que sine cer. quan. et adde Bald. l. placet. C. de sacro fan. eccle. r. bar. in. d. l. ij. r. Jmol. in. l. fi. pater. fami. heredit. in notabilib. j. ti. i. ¶ Momen adde Bar. i. l. fi. vn. C. de testa. ¶ Pias cas Et sic dispo. sitio facta fa uore liberta tis dicit esse dispositio ad piam. vt b. facit tex. l. i. i. s. h. in ver. rōnem piete tis. j. de coi. ser. ma. e. q. p. illu. tex. di. xi in. l. capta torias. C. de testa. mili. cir ca cōtrariuz. l. fideicō. j. de fideicom. liber. r. bald. hoc tenet in. d. l. i. s. h. r. bar. i. l. h. vn. C. de testa. r. l. titio vsu. fruct. s. i. d. cōdi. r. d. mō. r. bal. in. l. ij. C. de fidei. cō. liber. r. in. l. pe. e. ti. r. i. l. fi. iure. C. d. testa. ma. r. i. l. i. in. p. n. C. de cad. tol. r. l. i. dicit exp. se bal. i. vlti. col. q. liber. tas r. ecclesia egparatur. r. bar. i. l. i. C. d. sacrosā. ec. in re. p. l. ij. q. v. ptis prin. dixit q. lega. tū libertatis ē pū. p. d. l. fi. deicō. vid. di. eta in. d. l. ca ptatorias. ¶ P. Zurib. d. llo puulo. No. bene et adde q. ba. stardell. nul. la fidē facit fm. bal. i. ru. bria. C. d. fi. ist. ru. i. xx. co. lū. in. d. ij. q. rif. r. l. i. vid. in. xiiij. colū. an notarius posset cācel

uitates que nō recognoscūt superiorē sunt iudi ces in causis proprijs. de quo per cy. C. ne quis in sua cā. l. i. r. per Inno. extra de elec. c. nostri. r. de iudi. c. cū venissent. ¶ No. ergo glo. hic sup verbo remotis. q. iudex nō debet habere p̄siliū cū aduocatis litis: r. iponit finē dictis eoz. qñ si bi videf. qd̄ intellige consiliū vt eis credaf. vt. l. pretor. §. i. de iuris. om. iudi. r. l. fi. s. de testi. Sz collationē bene potest habere cū eis: non vt eis credaf nisi quaten⁹ iudici videbit. Credo tñ q. aduocatus nō possit cogi vt consulat in cā in q. aduocatus est: sed alij cogi possunt. vt. C. de ad uo. diuer. iudi. l. sancimus. r. quod no. C. de pro xi. fa. scri. l. ij. li. xij.

Momen. ¶ No. q. si fauore libertatis ē qd̄ i dubio i ductū: qd̄ i ductū est presumaf inconsulte. ergo in Jriū est ius cōe r. quod dicitur in libertate. idem puto in relictis ad pias cas eadē rōne: qd̄ ē multū notabile. Ex. l. sequenti.

Creditor reddens instrumētū debiti debitor videt in totū recedere a debito. ideo si non sit cancellatum in procollo notarij non nocet.

Juribus. Si de eodem fa cto sūt plura in strumenta vnius cancellatio alteri⁹ vi res nō tollit: nisi d̄ mente constet. hoc dicit. No tarius scripsit instrū primo in bastardello par uulo: deinde illud extense posuit in libro suo: r. in bastardello cancellauit certe ista cancellatio nō noceret instrumēto scripto in libro. p. hoc fa cit q. cancellatio limitat fm. cas cancellationis: vt. s. e. l. cancellauerat. sed cā cācellatiōis h̄z mo rem notariorū est vt ideo cancellat in bastardel lo: quia cōplete missum est in libro igitur r̄. Se cūdo facit si creditor reddat debitori instrumen tum cancellatum: licet in libro notarij appareat instrū in corruptum: quia mēs fuit q. a toto de bito recedat: vt. l. qui cyrographū de proba. p. cancellatiōē vnius videtur totū instrumētū cā cellatū: q. talis fuit mēs iuriscō. vt hac. l. ij. r̄iso.

De heredibus istituēdis. Rica.

Uit testatur. C. p. C. d. testa. l. hac cō sultissima. So. ista est superfluitas que non viciat. C. Jre oppo. C. de cōstit. pecu. auē. si quando. So. impersonalitas ex parte eius qui obligatur viciat dispōnem vt ibi. ex parte et⁹ cui obligatio querit vt q. disponit ad sui cōmodū n̄ viciat: vt h̄ r. l. stipulatio ista. §. si q. ita. de p̄bo. obli. subintelligit enim psona loquētis: r. iō cū te stator dicit titi⁹ heres esto: itelligit. f. mibi. Et p. h̄ credo q. si notari⁹ dicat rogat⁹ scripsi: d̄z itel ligi. f. a partibus vel a testatore.

Si ex fundo. C. oppo. C. de he re. insti. l. quotiens. So. ibi erat alius heres institutus vltiter: hic nō. ¶ Quero qd̄ si testator dixit titium instituo in fundo: r. q. plus petere nō possit dicā. j. e. l. quo tiens. §. si duo.

Ex. §. sequenti. ¶ Si iudex in snia dicat titiū absoluo r. in expen sis victū victori nobis r. successoribus taxatione reseruata: an videatur facta cōdēnatio expensa rum: quia deficit verbum condēno.

Sinautem. Quero an viciat testa mentum si dicat lurtius Pla. q. sic. p. l. errorē. C. de testamentis. Et ex ponebat in p. valde. glo. contra: quia hic sūt tres negationes: r. licet due faciant vnā affirmatiōez vt. l. duobus. j. de verbo. signi. tamen tres faciūt

orationē negatiuā: fact. l. i. j. de cada. p̄mi. r. p. Ly. C. d. seruis fugi. l. i. Jsta. l. facit ad. q. Iudex in sententia dixit titiū absoluo: r. in expensis vi ctū victori nobis r. successoribus taxatione refer uata. querebat vt̄ videbat facta cōdēnatio expē sarū: q. deficit verbum cōdēno: nec vt̄ repetitū ex precedētibus. Et videtur q. nō. C. de sen. l. p̄ses In cōtrariū facit hec. l. maxime in fine sui. licet enī nō sit verbum cōdēno: tñ debet subintelligi nec ob. q. snia d̄z ferri in scriptis: quia ē hic log tur in testamēto qd̄ sit in scriptis. r. hoc puto ve rum licet cōtrariū fuerit iudicatum.

Ireca. Defectus conditionis de preterito vel de p̄senti viciat instōnem. sed si de futuro purificat si ex facto testatoris depēdet. h. d. h̄z dy. C. p. de. l. clemēs. in fi. j. e. So. vt ibi. C. p. de. l. qui heredi. j. de cōdi. r. demō. So. hic logtur in con ditiōe de futuro que depēdet ex volūtate testa toris: vnde testator nō inserēdo cām videt peni tuisse: ibi qñ cōditio dependet ex facto alteri⁹ vt ex fortuna. ita dicit dy. hic r. no. glo. in. l. fi. q. ita scripsit heredē. j. e. C. p. de. l. stichus q. meus erit. de leg. i. in eo qd̄ ibi dicit de relatiuo q. s. vel qui. So. vt ibi. C. oppo. de. l. si meuiā. j. eo. So lū. ibi est conditio negatoria que nunq. fuit nec esse potuit: iō ei⁹ defect⁹ viciat. hic autē fuit con ditio de preterito que esse potuit.

Eruus. Si seruum. In institutio ne videt ad iecta conditio que adijcitur libertati. hoc dicit. C. oppo. de. l. diuus pius. j. de manumif. testa mento. Solu. vt ibi. C. oppo. de. l. quidaz. C. d. neces. ser. Sol. vt glo. r. ibi plene.

Si quis ita. De adiectione alteri⁹ alteri potest adijci cō ditio. hoc dicit.

Qui fideicōmissariam. Licet ius institutionis non mutetur tamen qua litas adquisitiōis mutari potest. hoc dicit. C. Et oppo. de. l. si seruum. §. si quis. j. de acqui. here. So. potest desinere esse heres si vult quo ad ef sectū vt ibi. tamen semp remanet heres nomine vt hic r. l. ei qui soluēdo. j. eo. C. opp. q. heres ante non potuerit dare libertatem: vt. l. vnum ex familia. in prin. j. de lega. ij. r. l. sed si ante. ad tre bel. Glo. nō soluit. dic q. ideo potest dare liber tate ante: quia nemini p̄iudicaret: iō si pōt resti tuere hereditatē aī: q. alij p̄iudicaret vt no. i. l. p. mortem. C. de fideicō. r. l. filiuffa. §. diuus seue rus. j. de le. i. r. l. cū pater. §. filia. j. de le. ij.

Aperture. Legitur i gl. multis mo dis r. satis clare r. varie tas lec. est propter cōtrariū. l. si sub conditiōe de libe. r. posthu. vide glo. per te iuxta fi. quia si lius impubes r̄. quidam habent in litera impu bes: sed vult dicere pubes. dicit glo. h̄z distinctio nem casuum qui sequuntur erit vel nō erit neces sarius iterum ipuberis: sed pater in distincte erit necessarius ergo r̄. C. Pro declaratione istaz. lec. distingue. quādoq. q. s. dat se ipsi testatori in arrogationē: quādoq. extraneo pri mo casu aut aī testamētū: aut post testamētuz primo casu reperitur in arrogationem tpe mortis patris r. erit suus heres patri. Sed si queratur an sit suus heres impuberi cui est substitut⁹ distingue. aut reperitur sui iuris tēpore mortis ipuberis r. erit suus. aut reperitur in arrogatione alterius r. nō

lare p̄tocol lū: cōditio in strumento. r. q. instrumen tū cōcellatuz p̄bet oli ob ligationez r. satisfactiōez. ponit ēt bar. in. l. acta. de re iudi. r. ad bar. hic adde bal. l. i. nostrā in. iij. col. C. de testa. ¶ C. Adens fu it. vide no. i. l. q. tabularz ff. d. fur. r. qd̄ ibi dicit. r. qd̄ no. Bart. in auē. cassa. C. de sacro fan. ec. r. hoc seq̄ bal. in. l. ma. trē. i. iij. col. C. de test. r. bar. i. l. labeo ad fi. §. d. pa. r. ibi dicit. ¶ De here. di. instituen. f. Rubrica. q. Uit testa tur. §. fnaūt. d̄z sub itelligi. r. it̄d facit vtrū cō tract⁹ i scri ptis recipiat suppletionez facti. de quo habetur per bal. in. l. p̄et. ad fi. C. d. fi. istrumē. vbi dicit q. nō al legat no. i. c. cū. p. tabellio de fide instr. vid tñ h̄ no. p. bar. in. l. i. s. ti. i. i. p̄n. r. ibi bal. r. h̄ ē r. bal. in. l. fi. C. de edic. vi ui. r. qd̄ no. i. no. i. c. vndū d̄ rec. nō a lie. bar. tenet Jriū ei⁹ qd̄ h̄ i. l. p̄ses. C. d. senten. r. illa sua opti. ē d̄ iu re verior licz ista sit equior r. si velles cā tenere pōt di ci q. snia sup exp̄sis de se est interlocu toria: r. sic d̄ veritate i sui platōe nō re quirat tātā so lēnitatē q̄tā diffinitiuā cū possit ēt sine scriptis p̄fer ri dūmō re. dicat ad scri pturā. vt no. i. l. ij. ff. d̄ ap pel. r. sic i ca su p̄dicto p̄su maf plus a ctum r. min⁹ vel nihil scri ptuz vt h̄ di q. iij